CHRISTUS, DE VERVULLING VAN DE SCHADUWEN

Lezen:
Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 25
Hebreeën 10:1-18
Mattheüs 5:17-20
Kolossenzen 2:16-17

Inleiding

De Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt in artikel 25 over de ceremoniën en figuren van de wet. Dat onderwerp lijkt op het eerste gezicht ver van ons dagelijks leven af te staan. Wij brengen geen offers in de tempel, houden geen reinigingsrituelen en leven niet volgens de voorschriften van de oudtestamentische eredienst. Toch raakt dit artikel het hart van het Evangelie. Het gaat namelijk over de vraag hoe wij het Oude Testament moeten lezen en hoe wij Christus daarin leren kennen.

De ceremoniën en figuren van de wet waren geen doel in zichzelf. Zij wezen vooruit naar Christus. In Hem hebben zij hun vervulling gevonden. Daarom zijn zij als voorschriften voor de christelijke eredienst voorbijgegaan. Tegelijkertijd blijven de getuigenissen van de wet en de profeten waardevol. Zij bevestigen het Evangelie en leren ons leven naar Gods wil.

Artikel 25 bewaart ons voor twee gevaren. Enerzijds mogen wij niet terugkeren naar de schaduwen alsof Christus nog niet gekomen is. Anderzijds mogen wij het Oude Testament niet terzijde schuiven alsof het voor christenen geen betekenis meer heeft. Alles staat in het licht van Christus.

Bijbelstudie

Artikel 25 begint met een duidelijke belijdenis: de ceremoniën en figuren van de wet zijn opgehouden met de komst van Christus. Alle schaduwen hebben een einde genomen. Daarmee wordt niet gezegd dat de wet verkeerd of overbodig was. God Zelf heeft deze ceremoniën gegeven. Zij hadden een betekenis zolang de vervulling nog moest komen.

Denk aan de offers, de priesterdienst, de tempel en de reinigingsvoorschriften. Zij brachten niet uit zichzelf verzoening tot stand, maar wezen heen naar het werk van Christus. De offers lieten zien dat zonde schuld en oordeel met zich meebrengt. De priesterdienst wees vooruit naar de

grote Hogepriester. De tempel sprak van Gods heilige tegenwoordigheid. De reinigingsvoorschriften maakten duidelijk dat de mens niet zomaar tot God kan naderen.

Hebreeën 10:1-18 verheldert dit. Daar wordt gesproken over de wet als een schaduw van de toekomstige goederen. Een schaduw is niet niets, maar zij is ook niet de werkelijkheid zelf. Zij verwijst naar iets dat groter is dan zijzelf. De herhaalde offers konden de zonde niet werkelijk wegnemen. Zij herinnerden juist steeds opnieuw aan de schuld. Christus heeft echter eenmaal geofferd en daarmee een volkomen offer gebracht. Zijn offer hoeft niet herhaald te worden.

Hier zien wij wat artikel 25 bedoelt met de woorden dat de waarheid en substantie van de ceremoniën in Christus blijft. De vormen zijn voorbij, maar de werkelijkheid waarnaar zij verwezen hebben wij in Christus ontvangen. Het offer is niet verdwenen zonder vervulling; het is vervuld in het offer van de Heere Jezus. De priesterdienst is niet zinloos gebleken; zij vindt haar vervulling in Christus als de volmaakte Hogepriester. De verzoening die in de oudtestamentische eredienst werd afgebeeld, is door Hem werkelijk tot stand gebracht.

Daarom moet het gebruik van deze ceremoniën onder christenen worden weggenomen. Wanneer iemand opnieuw offers zou willen brengen om met God verzoend te worden, doet hij alsof het offer van Christus niet genoegzaam is. Artikel 25 wijst juist weg van alle menselijke of religieuze aanvullingen. Christus is de vervulling. In Hem ligt de volle werkelijkheid van alles wat de ceremoniën afbeelden.

Mattheüs 5:17-20 helpt ons om deze uitspraak goed te verstaan. Jezus zegt daar niet dat Hij gekomen is om de wet en de profeten af te schaffen. Hij is gekomen om die te vervullen. Dat is precies de lijn van artikel 25. Vervullen betekent niet eenvoudigweg: opheffen en vergeten. Christus brengt tot volheid wat in de wet en de profeten beloofd en afgebeeld wordt. Daarom blijft het Oude Testament van grote betekenis, maar het moet gelezen worden vanuit Christus.

De Heere Jezus is niet een losstaand hoofdstuk naast het Oude Testament. Hij is het middelpunt waarheen de wet en de profeten wijzen. Wie de oudtestamentische offers leest zonder Christus te zien, mist hun diepste betekenis. Wie de wet leest alsof Christus niet gekomen is, blijft bij de schaduw staan. Maar wie de Schrift leest in het licht van Christus, ontdekt hoe Gods heilsplan steeds verder wordt ontvouwd.

Kolossenzen 2:16-17 noemt voorschriften over eten, drinken, feesten, nieuwe maan en sabbatten. Paulus noemt deze zaken een schaduw van wat komen zou, terwijl de werkelijkheid van Christus is. Dat betekent niet dat christenen onverschillig mogen leven. Het betekent wel dat hun verhouding tot God niet meer bepaald wordt door de oudtestamentische schaduwvoorschriften. Zij mogen rusten in Christus, Die de werkelijkheid is.

Dat bevrijdt van een verkeerde godsdienst. De mens zoekt gemakkelijk zekerheid in zichtbare vormen, bijzondere dagen, voorschriften of prestaties. Maar het Evangelie leert ons dat de zaligheid niet ligt in het onderhouden van ceremoniën. Zij ligt in Christus, Die door Zijn werk volkomen heeft gedaan wat voor onze verzoening nodig is. De schaduwen wijzen niet naar

onszelf, maar naar Hem.

Toch zegt artikel 25 niet dat de wet en de profeten geen functie meer hebben. Integendeel: wij gebruiken hun getuigenissen om in het Evangelie bevestigd te worden. Het Evangelie van Christus is geen nieuw geloof dat losgemaakt kan worden van Gods eerdere openbaring. De geschiedenis van Israël, de offers, de beloften en de profetieën laten zien dat Christus niet onverwacht komt. Hij is de beloofde Verlosser.

Daarnaast gebruiken wij de getuigenissen van de wet en de profeten om ons leven te reguleren, in alle eerbaarheid, tot Gods eer, volgens Zijn wil. De ceremoniële vormen zijn voorbij, maar Gods Woord blijft ons leren Wie God is en hoe wij voor Zijn aangezicht behoren te leven. Het Oude Testament geeft ons geen aanleiding tot wetticisme, maar wel tot gehoorzaamheid. Wij worden niet door de ceremoniën gerechtvaardigd, maar wij mogen ons leven wel laten vormen door Gods wil.

Daarbij is onderscheid nodig. Wij moeten niet alle oudtestamentische voorschriften op dezelfde manier toepassen. Artikel 25 spreekt in het bijzonder over de ceremoniën en figuren van de wet. Deze zijn in Christus vervuld. Tegelijk blijven de Schrift en haar getuigenissen gezaghebbend om ons geloof te bevestigen en ons leven te leiden. De vervulling in Christus maakt het Oude Testament dus niet minder waardevol, maar juist rijker en dieper.

Voor u persoonlijk betekent dit dat u niet hoeft te leven uit angst of onzekerheid alsof u door allerlei godsdienstige prestaties Gods gunst moet verdienen. Christus heeft de werkelijkheid gebracht waarnaar de offers wezen. Zijn werk is voldoende. Tegelijk mag die genade u niet onverschillig maken. Wie Christus ziet als de vervulling van de wet, leert ook verlangen naar een leven tot Gods eer. Niet om daarmee de zaligheid te verdienen, maar omdat Christus het waard is om gehoorzaam gevolgd te worden.

Artikel 25 brengt ons zo bij de kern van het Evangelie: de oudtestamentische schaduwen hebben plaatsgemaakt voor de werkelijkheid in Christus. Kijk daarom niet terug alsof de Zaligmaker nog moet komen. En kijk ook niet neer op het Oude Testament alsof het geen betekenis meer heeft. Lees de wet en de profeten als een getuigenis van Gods trouw. Alles wat daarin naar Christus wijst, vindt in Hem zijn vervulling.

Gespreksvragen

1. Wat bedoelt de Nederlandse Geloofsbelijdenis met de ceremoniën en figuren van de wet?
2. Waarom worden deze ceremoniën in artikel 25 schaduwen genoemd?
3. Hoe laat Hebreeën 10 zien dat Christus de oudtestamentische offers vervult?
4. Wat betekent het dat Christus niet gekomen is om de wet en de profeten af te schaffen, maar te vervullen?
5. Welke waarschuwing ligt er in Kolossenzen 2:16-17 voor een godsdienst die blijft steken in uiterlijke voorschriften?

6. Waarom blijven de wet en de profeten volgens artikel 25 toch belangrijk voor christenen?
7. Hoe bewaart artikel 25 u zowel voor wetticisme als voor wetteloosheid?
8. Wat betekent het concreet voor uw geloofsleven dat Christus de vervulling van de wet is?